

ter til videnskabelig udforskning af havbunden og kan tilslutte sig ønsket om at fremme det internationale samarbejde om en sådan udforskning. Ønskeligheden af det i videst muligt omfang i menneskehedens fælles interesse at uddybe kendskabet til forholdene på havbunden og undergrunden tilsiger, at staterne offentliggør deres planer om videnskabelig udforskning og delagtiggør det internationale samfund i resultaterne af denne virksomhed.

Bestemmelser om staters ret til udforskning og udnyttelse af havbunden og dens undergrund bør modsvares af bestemmelser, der sikrer beskyttelse af andre staters interesser på det åbne hav og det internationale samfunds interesse i beskyttelse mod skadevirkninger på havets levende rigdomskilder. Det er i denne forbindelse helt klart, at de ordninger, der tilstræbes for havbunden og dens undergrund, ikke på nogen måde berører de gældende regler for fiskeriet eller anden udnyttelse af de åbne havområder.

Sikring mod forurening af kystområderne er et vigtigt emne, som vil trænge sig på i forbindelse med udvalgets formulering af principperne for adgangen til udnyttelse af havbundens rigdomskilder. Den store risiko for ødelæggelser, der i værste tilfælde vil kunne opstå ved manglende forsigtighedsregler på dette område, indeholder en stærk opfordring til alle lande om at udforme så betryggende et sæt af sikkerhedsregler og ansvarsbetingelser, som det er teknisk muligt og økonomisk overkommeligt.

Der er for den danske regering ingen tvivl om, at det vil være nødvendigt under en eller anden form at etablere et internationalt maskineri, der tillægges beføjelser til ud fra de principper, hvorom der kan opnås enighed, at sikre at udnyttelsen af havbunden og dens undergrund sker på en rationel måde, der tjener alle landes interesser.

Kun ved hjælp af et internationalt regime og maskineri vil lande, som ikke besidder de teknologiske og økonomiske forudsætninger for på egen hånd at udøve virksomhed på disse nye områder, have mulighed for at få tilgodeset deres interesser på lige fod med de i teknologisk og økonomisk henseende mere avancerede stater.

I denne forbindelse har den danske regering med stor interesse gjort sig bekendt

med generalsekretærens rapport med en beskrivelse af forskellige modeller for internationalt samarbejde, der vil kunne lægges til grund ved etablering af et regime for havbundens udnyttelse.

En første forudsætning for gennemførelsen af international kontrol med virksomhed på havbunden må efter dansk opfattelse være etablering af et registreringssystem kombineret med en eller anden form for licensordning, hvorved de nærmere betingelser for udnyttelseskoncessioner kan fastsættes. Det er vigtigt, at reglerne udformes således, at den organisation, der oprettes, har tilstrækkelig myndighed til at kunne træffe afgørelser på en måde, der fremmer hovedformålet, at uddrage en del af jordens uudnyttede rigdomskilder til gavn for alle folk.

Det er vel endnu for tidligt at lægge sig fast på en bestemt opfattelse af, hvorledes et internationalt maskineri bør udformes, og hvor vidtgående beføjelser der bør tillægges det. Men i almindelighed må det tilstræbes, at man finder den bedst mulige balance mellem på den ene side det internationale samfunds interesse i udbytte af havbundens udnyttelse og på den anden side interessen hos de lande, der besidder de teknologiske og økonomiske forudsætninger for at iværksætte en sådan udnyttelse. Jeg har allerede nævnt, at det vil være ønskeligt, at ordningerne bidrager til at fremme den økonomiske udvikling i mindre udviklede områder af verden, og skal her blot tilføje betydningen af, at disse lande i størst mulig udstrækning inddrages i udforsknings- og udnyttelsesvirksomheden.

Der har været fremført tanker om etablering af et internationalt organ, som selv skulle forestå udforskning og udnyttelse. Fra dansk side stiller man sig tvivlende over for dette forslag. Man ville fra dansk side heller ikke anse det for realistisk at forestille sig, at al aktivitet på havbunden uden for de forudsete grænser for national jurisdiktion skulle kunne stilles i bero i afventen af etablering af et internationalt regime. Sådanne forslag tjener imidlertid til at understrege sagens presserende karakter.

Fra dansk side vil man gerne give tilslutning til, at udvalget fortsætter sit arbejde efter de retningslinier, som er afstukket i dets rapport til den 24. generalforsamling.